

Zadeva C-575/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

20. september 2021

Predložitveno sodišče:

Verwaltungsgericht Wien (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

14. september 2021

Tožeča stranka:

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

Gradbeni organ:

Magistrat der Stadt Wien

Predmet postopka v glavni stvari

Presoja vplivov na okolje – Urbanistični projekti – Pragovi – Objekti, uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine – Diskrecijska pravica – Presoja posameznega primera

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

Ali Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, UL 2012, L 26, str. 1, v različici, spremenjeni z Direktivo 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014, UL 2014, L 124, str. 1 (v nadaljevanju: Direktiva 2011/92/EU) nasprotuje nacionalni ureditvi, ki izvedbo presoje vplivov „urbanističnih projektov“ na okolje pogojuje z doseganjem pragov

izkoriščanja zemljišč v izmeri najmanj 15 ha in bruto talnih površin v izmeri več kot 150.000 m², in tudi s tem, da gre za razvojni projekt za celotno večnamensko gradnjo, vsekakor s stanovanjskimi in poslovnimi stavbami, vključno z lokalnimi cestami in infrastrukturo za oskrbo v ta namen, z okoliškim območjem, ki presega območje projekta? Ali je pri tem pomembno, da so v nacionalnem pravu določeni posebni pogoji za

- rekreacijske ali zabaviščne parke, športne stadione ali igrišča za golf (nad določenim obsegom izkoriščanja zemljišč oziroma nad določenim številom parkirišč),
- industrijske ali obrtne cone (nad določenim obsegom izkoriščanja zemljišč),
- nakupovalna središča (nad določenim obsegom izkoriščanja zemljišč oziroma nad določenim številom parkirišč),
- turistične nastanitve, kot so hoteli ali počitniška naselja, skupaj z dodatnimi poslopji (nad določenim številom postelj oziroma nad določenim obsegom izkoriščanja zemljišč, omejenim na področje zunaj zaprtih naseljenih območij) ter
- javno dostopna parkirišča ali parkirne hiše (nad določenim številom parkirnih mest)?

II. Ali Direktiva 2011/92/EU – zlasti ob upoštevanju razvrstitve v točki 2(c)(viii), Priloge III, v skladu s katero je treba pri odločanju o tem, ali je treba za projekte, navedene v Prilogi II, opraviti presojo vplivov na okolje, upoštevati tudi „zgodovinsko, kulturno ali arheološko pomembn[e] krajin[e]“ – za zgodovinsko, kulturno, urbanistično ali arhitekturno pomembna območja, kot so na primer objekti, uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine, zahteva določitev nižjih pragov ali nižjih meril (od tistih, navedenih v prvem vprašanju)?

III. Ali Direktiva 2011/92/EU nasprotuje nacionalni ureditvi, ki pri presoji „urbanističnega projekta“ v smislu prvega vprašanja seštevanje (kumulacijo) z drugimi istovrstnimi in prostorsko povezanimi projekti omejuje tako, da je mogoče pri tem uporabiti le vsoto zmogljivosti, odobrenih v zadnjih petih letih, vključno z zahtevano zmogljivostjo oziroma razširitvijo zmogljivosti, pri čemer se urbanistični projekti oziroma njihovi deli po njihovi izvedbi pojmovno ne smejo več šteti za urbanistične projekte in ugotavljanje za vsak primer posebej, ki ga je treba izvesti v zvezi z vprašanjem o tem, ali je treba na podlagi kumulacije vplivov pričakovati znatne škodljive, moteče in obremenjujoče vplive na okolje in zato izvesti presojo vplivov načrtovanega projekta na okolje, ni potrebno, če je zmogljivost načrtovanega projekta manjša od 25 odstotkov praga?

IV. Če je odgovor na prvo in/ali drugo vprašanje pritrdilen: ali se lahko presoja vprašanja o tem, ali projekt morda znatno vpliva na okolje in je treba zato v zvezi z njim izvesti presojo vplivov na okolje, ki jo morajo v primeru prekoračitve

diskrecijske pravice držav članic za vsak primer posebej izvesti nacionalni organi (v skladu z določbami člena 2(1) in tudi členov 4(2) in 4(3) Direktive 2011/92/EU, ki se v tem primeru uporabljajo neposredno), omeji na določene varstvene vidike, kot je na primer namen varstva določenega območja, ali pa je treba v tem primeru upoštevati vsa merila in vidike, navedene v Prilogi III k Direktivi 2011/92/EU?

V. Ali Direktiva 2011/92/EU, zlasti ob upoštevanju zahtev glede pravnega varstva iz člena 11, omogoča, da presojo, navedeno v četrtem vprašanju, opravi prvič predložitveno sodišče (v postopku izdaje gradbenega dovoljenja in v okviru presoje lastne pristojnosti), v postopku katerega je lahko „javnost“ v skladu z zahtevami nacionalnega stranka le v zelo omejenem obsegu in zoper odločitev katerega je članom „zadevne javnosti“ v smislu člena 1(2)(d) in (e) Direktive 2011/92/EU na voljo le zelo omejeno pravno varstvo? Ali je za odgovor na to vprašanje pomembno, da lahko v skladu z nacionalno zakonodajo – ne glede na možnost ugotavljanja po uradni dolžnosti – le kandidat za projekt, organ, s katerim sodeluje, ali mediator za okolje [Umweltanwalt] zahteva ločeno ugotovitev v zvezi z vprašanjem o tem, ali za projekt velja obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje?

VI. Ali Direktiva 2011/92/EU v primeru „urbanističnih projektov“ v skladu s točko 10(b) Priloge II k tej direktivi omogoča, da se pred izvedbo potrebne presoje vplivov na okolje ali vzporedno z njo oziroma pred zaključkom presoje posameznega primera glede vplivov na okolje, s katero se pojasni potreba po presoji vplivov na okolje, izdajo gradbena dovoljenja za posamezne gradbene ukrepe, ki so del celotnega urbanističnega projekta, pri čemer v okviru gradbenega postopka ni opravljena celovita presoja vplivov na okolje v smislu Direktive 2011/92/EU in je javnost stranka le v omejenem obsegu?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje

Direktiva 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje

Navedene določbe nacionalnega prava

Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 – UVP-G 2000) (zvezni zakon o presoji vplivov na okolje (zakon o presoji vplivov na okolje iz leta 2000 – UVP-G 2000)), člen 1, člen 2(1), člen 3(1), (4), (4a), (6), (7) in (9), 39(1), točka 18(b), stolpec 2, Priloge 1 in

člen 2(2) Priloge 2 k UVP-G 2000, določa:

(2) Projekt je postavitve objekta ali drug poseg v naravno okolje in krajino, vključno z vsemi s tem prostorsko in stvarno povezanimi ukrepi. Projekt lahko obsega enega ali več objektov ali posegov, če so ti prostorsko in stvarno povezani.

Člen 3 UVP-G 2000 določa:

Člen 3 (1) Za projekte, našteje v Prilogi 1, in spremembe teh projektov se v skladu z zgoraj navedenimi določbami opravi presoja vplivov na okolje. Za projekte, našteje v stolpcih 2 in 3 Priloge 1, se uporabi poenostavljeni postopek.

(2) Pri projektih iz Priloge 1, ki ne dosegajo tam določenih pragov ali ne izpolnjujejo tam določenih meril, vendar pa skupaj z drugimi projekti dosegajo zadevni prag ali izpolnjujejo zadevno merilo, mora organ v posameznem primeru ugotoviti, ali je treba na podlagi kumulacije vplivov pričakovati znatne škodljive, moteče in obremenjujoče vplive na okolje in zato izvesti presojo vplivov načrtovanega projekta na okolje. Pri kumulaciji je treba upoštevati druge istovrstne in prostorsko povezane projekte, ki obstajajo ali so odobreni, ali pa projekte, so bili s popolno vlogo za izdajo soglasja organu predloženi prej ali v skladu s členoma 4 ali 5 pri organu vloženi prej. Presoje posameznega primera ni treba izvesti, če je zmogljivost načrtovanega projekta manjša od 25 odstotkov praga. Pri odločanju za vsak primer posebej je treba upoštevati merila odstavka 5, točke od 1 do 3, ter uporabiti odstavka 7 in 8. Presoja vplivov na okolje je treba izvesti v poenostavljenem postopku. Posameznega primera ni treba presojati, če kandidat za projekt zahteva izvedbo presoje vplivov na okolje.

(6) Pred izvedbo presoje vplivov na okolje ali presoje posameznega primera za projekte, ki so predmet presoje na podlagi odstavkov 1, 2 ali 4, soglasja ni mogoče izdati, odločbe, ki so bile izdane v skladu z upravnimi predpisi pred zaključkom presoje vplivov na okolje, pa so brez pravnega učinka. Soglasja, ki so bila izdana v nasprotju s to določbo, lahko pristojni organ na podlagi člena 39(3) v roku treh let razglasi za nična.

(7) Organ na zahtevo kandidata ali kandidatke za projekt, organa, s katerim sodeluje, ali mediatorja za okolje [Umweltanwalt] ugotovi, ali je za zadevni projekt treba izvesti presojo vplivov na okolje na podlagi tega zveznega zakona in kateri namen iz Priloge 1 ali člena 3a, od (1) do (3), projekt uresničuje. To lahko ugotovi tudi po uradni dolžnosti.

Točka 18(b), stolpec 2, Priloge 1 določa obveznost izvedbe presoje vplivov naslednjih projektov na okolje:

(b) Urbanistični projekti^{3a)} z izkoriščanjem zemljišč v izmeri najmanj 15 ha in bruto talno površino v izmeri več kot 150.000 m²;

^{3a)} Urbanistični projekti so razvojni projekti za celotno večnamensko gradnjo, vsekakor s stanovanjskimi in poslovnimi stavbami, vključno z lokalnimi cestami

in infrastrukturo za oskrbo v ta namen, z okoliškim območjem, ki presega območje projekta. Urbanistični projekti oziroma njegovi deli se po njihovi izvedbi ne štejejo več za urbanistične projekte v smislu te opombe.

Stolpec 3 Priloge 1 za urbanistične projekte določa naslednje:

Pri točki (b) je treba uporabiti člen 3(2), s tem da je treba uporabiti vsoto zmogljivosti, odobrenih v zadnjih petih letih, vključno z zahtevano zmogljivostjo oziroma razširitvijo zmogljivosti.

Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch (Bauordnung für Wien – BO für Wien) (dunajski urbanistični in gradbeni zakonik) (gradbeni predpisi za Dunaj – BO für Wien), člen 70(1) ter člen 134(1) in (3)

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Družba WertInvest Holtelbetriebs GmbH je 30. novembra 2018 pri Magistrat der Stadt Wien (občinska uprava mesta Dunaj) predložila vlogo za gradbeno dovoljenje za projekt „ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV“. Območje naj bi se v okviru predloženega projekta oblikovalo na novo. Obstoječi hotel InterContinental naj bi se porušilo, zgradilo pa naj bi se dve novi stavbi za prostore hotela, poslovne in konferenčne prostore, stolp oziroma „stolpnica“ za hotelske, prireditvene, stanovanjske in pisarniške namene ter osnovna stavba za hotelske, konferenčne in poslovne namene (s tremi kletnimi etažami), na kateri naj bi se nahajala stolp in ena od novih stavb. Stavba, ki se ne nahaja na podnožju („stavba Heumarkt“), stoji med podnožjem in sosednjo koncertno dvorano ter ima tudi tri kletne etaže. Poleg tega bo obstoječe drsališče zgrajeno na novo, skupaj s podzemno ledeno in športno dvorano z bazenom. Prav tako naj bi se na novo zgradilo podzemno garažo z 275 parkirnimi mesti za motorna vozila. Izkoriščanje zemljišč za projekt znaša približno 1,55 ha, bruto talna površina obsega okoli 89.000 m². Celotni projekt se nahaja sredi območja Unescovega objekta svetovne dediščine „Zgodovinsko jedro Dunaja“.
- 2 Družba WertInvest Hotelbetriebs GmbH je 17. oktobra 2017 v skladu z Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 (UVP-G 2000) (zakon o presoji vplivov na okolje) zahtevala, naj se ugotovi, da za ta gradbeni projekt ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.
- 3 Wiener Landesregierung (dunajska deželna vlada) je z odločbo z dne 16. oktobra 2018 v zvezi s to vlogo ugotovila, da ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, saj ne gre za noben položaj iz Priloge 1 k UVP-G 2000. V zvezi s položajem „urbanističnega projekta“ (točka 18(b), stolpec 2, Priloga 1) je bilo ugotovljeno, da pragovi niso doseženi, in da se tudi ne uporablja določba o kumulaciji tega zakona, saj ni bilo doseženih za to potrebnih 25 % praga.
- 4 Zoper to odločbo so sosedje in ena okoljska organizacija vložili pritožbo.

- 5 Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče), ki je bilo pristojno za odločanje o pritožbi, je tožeči stranki in Magistrat der Stadt Wien (občinska uprava mesta Dunaj) sporočilo, da je presodilo, da gre za nepopoln prenos določbe v skladu s točko 10(b) Priloge II k Direktivi 2011/92/EU, postavilo sodnega izvedenca in razpisalo ustno obravnavo. Družba WertInvest Hotelbetriebs GmbH je nato svojo vlogo za izdajo ugotovitvene odločbe umaknila.
- 6 Čeprav je bila vloga za izdajo ugotovitvene odločbe umaknjena, je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) s sodbo z dne 9. aprila 2019 ugotovilo, da za zadevni projekt velja obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje. Sklicevalo se je na možnost sprejetja take odločbe po uradni dolžnosti in tudi na to, da tožeča stranka ni dovolj prepričljivo pojasnila, da se želi uresničenju projekta odpovedati. Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) je navedlo, da avstrijski zakonodajalec pri določitvi položaja glede presoje vplivov na okolje za „urbanistični projekt“ v skladu s točko 18(b), stolpec 2, Priloge 1 k UVP-G 2000 ni v zadostni meri upošteval lege projekta na območju, za katero je potrebna posebna zaščita. K tem ohranitvenim območjem spadajo tudi objekti, uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine. Zadevni projekt kaže, da lahko tudi projekti, ki ne dosegajo pragov, znatno poslabšajo urbanistično celoto pod Unescovo zaščito. Vsebinsko Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) navaja, da Avstrija točke 10(b) Priloge II k Direktivi 2011/92/EU ni v celoti prenesla, zaradi česar se ne bi smelo upoštevati meril in pragov v skladu s točko 18(b), stolpec 2, Priloge 1 k UVP-G 2000, sodišče pa mora izvesti presojo posameznega primera glede vpliva projekta na ohranitveno območje. Iz tega sledi obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje.
- 7 S sodbo z dne 25. junija 2021 je Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče, Avstrija) razveljavilo sodbo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija). Navedlo je, da Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) po umiku vloge ni več pristojno za odločanje.
- 8 Razveljavljena je bila tudi odločba Wiener Landesregierung (dunajska deželna vlada) z dne 16. oktobra 2018.
- 9 Gradbeni projekt je med ugotovitvenim postopkom v zvezi z vprašanjem o tem, ali obstaja obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje, ostal pri Magistrat der Stadt Wien (občinska uprava mesta Dunaj) nerešen, saj je ta želela počakati na razplet postopka izvedbe presoje vplivov na okolje. Nazadnje je Magistrat der Stadt Wien (občinska uprava mesta Dunaj) decembra 2019 opravila ustno obravnavo. Ugotovljeno je bilo, da se lahko za projekt v skladu z Bauordnung für Wien (gradbeni predpisi za Dunaj) izda dovoljenje. Vprašanje o potrebnosti presoje vplivov na okolje je bilo pridržano.
- 10 Ker je gradbeni organ čakal na zaključek ugotovitvenega postopka, je družba WertInvest Hotelbetriebs GmbH 12. marca 2019 pri Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju) vložila pritožbo zaradi opustitve ukrepanja in Verwaltungsgerichtshof Wien (upravno sodišče na Dunaju) zaprosila za izdajo

zahtevanega gradbenega dovoljenja (ob neizrecnem zanikanju obstoja obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje). Nadaljnje pripravljalne vloge so vsebovale predlog, da ob upoštevanju pragov točke 18(b), stolpec 2, Priloge 1 k UVP-G 2000 obveznost presoje vplivov na okolje za zahtevani projekt ne velja.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 11 Pritožba zaradi opustitve ukrepanja, kot je ta v obravnavani zadevi, je dopustna, če organ o vlogi ni odločil v šestih mesecih od njenega prejema. Če se zaradi dopustne in upravičene pritožbe zaradi opustitve ukrepanja pristojnost za odločanje o vlogi prenese na Verwaltungsgericht (upravno sodišče), mora zadnjenavedeno samo odločiti o upravni zadevi, ne da bi bilo treba odločiti izrecno o pritožbi zaradi opustitve ukrepanja. Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju) meni, da so odgovori na vprašanja, predložena v predhodno odločanje, potrebni za njegovo odločanje.
- 12 Na podlagi nacionalnih določb o pristojnosti mora Verwaltungsgericht (upravno sodišče) predhodno po uradni dolžnosti (ob upoštevanju morebitne obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje) presoditi svojo pristojnost in na podlagi prepričljivih ugotovitev pojasniti, zakaj po njegovem mnenju ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in je s tem pristojno za odločanje. V skladu s členom 3(6) UVP-G 2000 se pred zaključkom presoje vplivov na okolje ali presoje posameznega primera glede vplivov za projekte, za katere velja presoja v skladu s členom 3(1), členom 2 ali členom 4 UVP-G 2000, do zaključka presoje vplivov na okolje soglasja ne smejo izdajati.
- 13 V obravnavani zadevi lahko morebitno obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje sproži le urbanistični projekt v skladu s točko 18(b), stolpec 2, Priloge 1 k UVP-G 2000. Kot pragova sta tu določena izkoriščeno zemljišče v izmeri najmanj 15 ha ter bruto talna površina v izmeri najmanj 150.000 m². Za urbanistične projekte poleg tega velja poseben predpis o kumulaciji, v skladu s katerim je treba uporabiti vsoto zmogljivosti, odobrenih v zadnjih petih letih, vključno z zahtevano zmogljivostjo oziroma razširitvijo zmogljivosti. Urbanistični projekti so v zakonu opredeljeni kot razvojni projekti za celotno večnamensko gradnjo, vsekakor s stanovanjskimi in poslovnimi stavbami, vključno z lokalnimi cestami in infrastrukturo za oskrbo v ta namen, z okoliškim območjem, ki presega območje projekta. Urbanistični projekti oziroma njegovi deli se po njihovi izvedbi ne štejejo več za urbanistične projekte.
- 14 Morebitni sosedje imajo v okviru svojega statusa stranke v postopku izdaje gradbenega dovoljenja subjektivno pravico do spoštovanja zakonsko določenih pristojnosti. Treba je torej preveriti ugovor nepristojnosti, ki ga vložijo sosed in v katerem je sklicevanje na obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje. Sosedje so pri tem del „zadevne javnosti“ v smislu Direktive 2011/92/EU, ki morajo imeti možnost, da zoper odločbo o neobstoju obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje vložijo pravno sredstvo.

- 15 Položaj urbanističnega projekta v skladu s točko 18(b), stolpec 2, Priloge 1 k UVP-G 2000 je namenjen prenosu točke 10(b) Priloge II k Direktivi 2011/92/EU, v skladu s katero je treba med drugim za „urbanistične projekte“ izvesti presojo vplivov na okolje. V skladu s členom 4(2) Direktive morajo države članice odločiti, ali se projekti iz Priloge II presojajo na tak način. Navedeno odločitev morajo sprejeti na podlagi preverjanja za vsak primer posebej, na podlagi pragov ali meril, ki jih postavi država članica, ali na podlagi obeh postopkov. Med preverjanjem za vsak primer posebej ali postavljanjem pragov in meril se upoštevajo izbirna merila, določena v Prilogi III k Direktivi. Eno od meril iz Priloge III za odločitev o tem, ali obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje obstaja ali ne, je mogoče najti v kategoriji „Lokacija projektov“ (točka 2), v podkategoriji „absorpcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se obravnavajo s posebno pozornostjo naslednja območja“ (točka (c)), in sicer „zgodovinsko, kulturno ali arheološko pomembne pokrajine in območja“ (podtočka (viii)).
- 16 V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske Unije imajo države članice določeno diskrecijsko pravico, v okviru katere si lahko s postavitvijo meril in/ali pragov olajšajo presojo projekta in obveznosti izvedbe njegovih vplivov na okolje. Toda taka diskrecijska pravica je omejena z obveznostjo (člen 2(1) Direktive 2011/92/EU), da se opravi presoja vplivov projektov, ki bodo med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije verjetno pomembno vplivali na okolje. Meje diskrecijske pravice bi bile prekoračene takrat, kadar bi bila merila in pragovi določeni v taki višini, da bi bil cel razred projektov vnaprej izvzet iz obveznosti izvedbe presoje vplivov, razen če je mogoče glede vseh izvzetih projektov na podlagi celovite presoje šteti, da ni verjetno, da bi pomembno vplivali na okolje (primerjaj sodbo z dne 21. marca 2013, Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, točka 29 in naslednje). Sicer pa je treba pri razlagi položajev iz Priloge II k Direktivi upoštevati, da je področje uporabe Direktive 2011/92/EU zelo široko in je njen cilj široko zastavljen (primerjaj sodbo z dne 24. novembra 2016, Bund Naturschutz in Bayern in Wilde, C-645/15, EU:C:2016:898, točka 23). Če bi bile meje diskrecijske pravice, ki jo imajo države članice, prekoračene, morajo nacionalni organi v skladu s členom 2(1) ter členom 4(2) in (3) Direktive 2011/92/EU za vsak primer posebej preveriti, ali projekt morda znatno vpliva na okolje in po potrebi opraviti presojo vplivov na okolje (primerjaj sodbo z dne 21. marca 2013, Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, točka 43).
- 17 Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče) je v zvezi z urbanističnim projektom že ugotovilo, da ni mogoče sprejeti, da za nobeno vrsto projektov vnaprej ne obstaja obveznost preverjanja njihovih vplivov in ta bi tako bila prekoračena meja diskrecijske pravice. Nacionalni organi, pristojni za postopke izdaje soglasij za projekte, ki spadajo na področje uporabe Priloge II k Direktivi 2011/92/EU, morajo vsekakor presojati vprašanje o tem, ali je treba ob upoštevanju meril iz Priloge II k Direktivi 2011/92/EU izvesti presojo vplivov na okolje.

- 18 Evropska unija je prav tako že grajala skladnost nacionalnih ukrepov za prenos s pravom Unije, pri čemer se je sklicevala tudi na zadevni projekt. Komisija meni, da so pragovi, ki jih je določil avstrijski zakonodajalec v UVP-G 2000, tako visoki, da so v praksi vsi tovrstni projekti, ki so danes izvedljivi, vnaprej izvzeti iz obveznosti izvedbe presoje vplivov.
- 19 Zaradi zasnove obravnavanega projekta, ki bi med drugim popolnoma spremenil videz mesta, je bilo zgodovinsko jedro Dunaja leta 2017 vključeno v Unescov „rdeči seznam ogrožene svetovne dediščine“.

Vprašanja za predhodno odločanje

- 20 Za Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju) se postavlja vprašanje, ali so bili med prenosom Direktive 2011/92/EU v avstrijsko pravo pragovi in merila določeni tako visoko, da je v praksi cel razred projektov vnaprej izvzet iz obveznosti izvedbe presoje vplivov, in ali je avstrijski zakonodajalec s tem prekoračil meje svoje diskrecijske pravice.
- 21 Z drugim vprašanjem želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je glede na omembo „zgodovinsk[ih], kulturn[ih] ali arheološko pomembn[ih] pokraji[n] in območ[ij]“ v okviru „izbirn[ih] meril iz člena 4(3)“, navedenih v Prilogi III k Direktivi 2011/92/EU, kot območij, za katera je potrebna posebna zaščita (na primer objekti, uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine), treba določiti nižje pragove ali manj zapletena merila oziroma ali je treba upoštevati tudi lokacijo projekta, česar UVP-G 2000 za urbanistične projekte ne določa.
- 22 S tretjim vprašanjem je treba ugotoviti, ali so v zadevnem zakonu opisane omejitve seštevanja (kumulacije) združljive z Direktivo 2011/92/EU, saj so te znatne in vplivajo na obseg presoje.
- 23 Če je avstrijski zakonodajalec pri prenosu Direktive prekoračil mejo svoje diskrecijske pravice, bi morali nacionalni organi za vsak primer posebej preveriti, ali projekt morda znatno vpliva na okolje in ali je treba po potrebi izvesti presojo vplivov na okolje. S četrtem vprašanjem je treba pojasniti, kako bi morala ta presoja posameznega primera potekati v konkretni zadevi.
- 24 Peto vprašanje temelji na pravnih okvirnih pogojih gradbenega postopka. V skladu z Bauordnung für Wien (gradbeni predpisi za Dunaj) je lahko stranka v postopku le zelo omejen krog oseb. „Javnost“ je skoraj povsem izključena in tako nima možnosti uveljavljanja pravnega varstva zoper odločbo predložitvenega sodišča o potrebni izvedbi presoje vplivov na okolje. Vendar je treba opozoriti na to, da je lahko tudi v ugotovitvenem postopku v skladu z UVP-G 2000 stranka v postopku le omejen krog oseb.
- 25 Šesto vprašanje se postavlja glede na to, da se lahko v skladu z avstrijskim pravom pri urbanističnih projektih posamezni gradbeni ukrepi odobrijo ne glede na obveznost izvedbe presoje vplivov celotnega projekta na okolje. Sodišče je že

zavzelo stališče glede okoliščin, v katerih gre pri končnem dovoljenju v povezavi s predhodno odločbo za „večstopenjski postopek izdaje soglasja“. V zvezi s tem je ugotovilo, da je treba v takem primeru presojo vplivov na okolje načeloma izvesti v tistem trenutku, od katerega je mogoče ugotoviti in preveriti vse morebitne vplive projekta na okolje. Če bi razlaga zakona, ki jo je predstavila tožeča stranka, po navedbah katere postopek izvedbe presoje vplivov na okolje in postopek izdaje gradbenega dovoljenja potekata vzporedno, držala, se postavlja tudi vprašanje o tem, ali je „predčasna“ gradbenopravna odobritev delov projekta, ki je sestavni del celotnega urbanističnega projekta, v skladu s pravom Unije dopustna, pri čemer med postopkom izdaje gradbenega dovoljenja ni opravljena celovita presoja vplivov na okolje in zakon za stranke v postopku določa le omejen krog oseb.

DELOVNI DOKUMENT